

Maltepe Belediyesi Gülsuyu Cemevi ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması Jüri Raporu

2. Eleme

02 SIRA NO'LU PROJE

İki bina arasındaki ilişki kurulamamış ve masif kitlesel bir imge yaratılmıştır. Hem giriş hem cenaze mekanının aynı meydana bakması uygun değildir.

04 SIRA NO'LU PROJE

Manzaraya egemen cephe büyük hantal bir kitle ile kapatılmıştır. Mimari dil ve yapının topoğrafya ile ilişkisinin iyi kurulamadığı görülmüştür. Parçalı kitleler arasındaki ilişki ve açık mekanların kimlik sorunu bulunmaktadır. Girişler çok karmaşık bulunmuştur. Muhabbet evinin ayrılması olumlu bulunmuştur. 4 ayrı yapı kütleleri arasındaki ilişki sorun bulunmaktadır.

07 SIRA NO'LU PROJE

Yerleşmenin kuzeye açık olması sorunludur. Meydan evi iç mekanı yetersiz tasarlanmıştır. Kütle cepheleri kutsal bir yapı izlenimi vermiyor. Kütlelerde ölçek farklılaşmasının vurgusuz olması nedeniyle egemen yapının fark edilmesi zorlaşmaktadır. Batıdaki büyük kütle kent yönünden ulaşımında diğerlerini gizliyor. Cemevi'nin avlusu bulunmamaktadır.

12 SIRA NO'LU PROJE

İnşa edilen alanının büyüklüğü ve merdiven ile sağlanan çözümlerin çok kullanılması olumsuz bulunmuştur. Cemevi simgesi algılanmamaktadır. Kitleler büyük bulunmuştur. Cemevi içi ibadete uygun değildir.

13 SIRA NO'LU PROJE

Çok formal, açık alanları tanımsız ve kullanışsız bir tasarımıdır. Cemevi'nin beşgen tasarımı yadırgatıcı, gerek kütle gerek iç mekan açısından daha yoğun tasarlanması gerekmektedir.

14 SIRA NO'LU PROJE

Cemevi önündeki meydanın manzarası yok edilmiştir. Cemevi sembolik olmaktan uzak ve etkisiz tasarlanmıştır. Topoğrafya ile ilişkilerde sorunlu bulunmuştur.

16 SIRA NO'LU PROJE

İnşaat alanının fazlalığı ve yeşil alan kullanımının az olması olumsuz bulunmuştur. Fazla karmaşık ve araziye yayılmış kitleler bulunmaktadır. Cemevi meydan alanı iyi tasarlanmıştır.

19 SIRA NO'LU PROJE

Proje rasyonel bir planlamaya sahip olmakla birlikte, tüm alanı kaplayarak çevre ile ilişki kurmakta zorlanıyor. Avlu zeminlerini bütünüyle sert kaplamalı olması ön görülmüştür. Yeşil avlu bulunmamaktadır. Meydan evi yan mekanlarla zenginleştirilmemiş ve çevresindeki odaların girişleri çözümlenmemiş. Aynı dekoratif biçimin bu kadar çok tekrarı fazla yorucu bulunmuştur.

21 SIRA NO'LU PROJE

Projede ön görülen projelerin başarılı olduğu, ancak planların yeterli bir çözüme ulaştırılmadığı görülebilir. Meydan evinin zeminden koparılmış olması, hem ulaşım hem de ilişkili mekanlar açısından sorunlar çıkartmaktadır. Cem bahçesi loş ve kullanışsız bir mekan olarak görülmüştür.

24 SIRA NO'LU PROJE

Batı cephesindeki yönetim binasının çok büyük kitle oluşturması, kültür merkezi ve Cemevi'ne ait özel meydanların bulunmayışı, sert zeminin fazlalığı olumsuz bulunmuştur. Cemevi'nin mistik yapısının geri planda kalmıştır.

25 SIRA NO'LU PROJE

Ktle biçimlenişi ve cepheler bir kutsallık duygusu vermemektedir. Meydan evinin çepeçevre pencerelere ve cam piramidal bir örtüye sahip olması olumsuzdur. 1 numaralı paftada verilen iç mekan perspektifi sorunu açıkça göstermektedir.

26 SIRA NO'LU PROJE

Plan organizasyonunda çözüm oluşturulmamış, yeşil alan kullanılmamıştır. Cem mekanının formu yadırgatıcı bulunmuştur. Cem mekanının ibadet için uygun değildir.

28 SIRA NO'LU PROJE

Mevcut yapının yıkılmasına rağmen önerilen yapının yine yoğun olarak yapılışı, tüm araziye yayılması ile yeşil alan azalması, bunun yanında kapalı alanların dağınık hale gelmesi, Cem meydanı büyük olması, mimari de çok farklı diller içeriyor olması olumsuz bulunmuştur.

29 SIRA NO'LU PROJE

Yerleşmenin güneybatı köşesine eklenen konferans salonu plastik ktlesiyle Cem evinden rol almaktadır. Doğuya yapılan ekler, zaten fazla olan yapılaşma alanını anlamsız bir yoğunluğa taşımaktadır. Buna karşın kamusal alan eksikliği bulunmaktadır.

30 SIRA NO'LU PROJE

Engelli kullanımına uygun olmaması, arazi tümünde yapılaşma olması ve yeşil alanlar kısıtlı olması olumsuz bulunmuştur. Kullanıcı oryantasyonunu zorlayan bir iç mekana sahip olması kullanıcının yönlenmesini zorluyor.

34 SIRA NO'LU PROJE

Projenin yıktığı kadar inşa etmesi, mekansal ilişki kurulamaması, mimari dilde bütünlüğün olmaması, yapılar arasındaki ilişkisizlik, meydan kültürünün oluşmaması ve Cemevi'nin geri planda kalması olumsuz bulunmuştur.

37 SIRA NO'LU PROJE

Kültür merkezi eki çözümleri yetersiz olup, yapı kitesindeki görüntü karmaşık bulunmuştur. Kitle geometrisi ve i çözüm aksaklıkları bulunmakta, arazi büyük yarılar ile kesilmektedir. Yapı bütünsel olarak bakıldığında anlam ifade etmesine karşın, ifade ettiği Őeyin Cemevi'ni fazlasıyla saklaması ve ilişkili olması gereken yerlerin farklı kotlarda olması sorunludur.

40 SIRA NO'LU PROJE

Yapı formu karmaşık ve büyük bir ktle olarak görülmektedir. Cemevi'ndeki kapılar ile zorlama bir çözüm sunulmuştur. Cemevi içindeki avlular olumlu, ancak Cemevi'ne ulaşımın başka mekanların içinden geçmesi olumsuz bulunmuştur

41 SIRA NO'LU PROJE

Yapının arazi içinde kamufle edilmesi olumlu olmasına karşın, iç mekan çözümlerinde karanlık kalan mekanlar bulunmakta ve mekan organizasyonu zorlanmaktadır. Çok amaçlı salonların hepsi sadece konferans için kullanılmıştır. Simgesel bir anıt ile projeye özel bir anlam katmakta ancak Cemevi imgesi yok olmuştur.

43 SIRA NO'LU PROJE

Proje fazla formel bulunmuştur. Yapıların dalgalı formları seminer salonunda olduğu gibi işlevsel çözümleri zorlaştırmıştır. Fazla dekoratif tasarım Cemevi'nin kutsallık imgesini zedelemektedir.

50 SIRA NO'LU PROJE

İşlevler kütle organizasyonunda net bir şekilde ayrılırlar da plan kurgusu yeterince olgunlaşamadığı için elenmiştir.

51 SIRA NO'LU PROJE

Cemevi'nin ulaşım ve görsel etki açısından görünür olması gereklidir. Cemevi'nin özel bir yer olduğu okunamıyor. Cemevi kültür merkezi ile iç içe olmuştur. Mekan organizasyonu içerisinde Cemevi konumu sıradanlaştırılmıştır. Cemevine giriş fazla kot farkı nedeniyle zorlaşmıştır. Kurban kesim alanı bulunmamaktadır. Açık kamusal alan bulunmamakta, bunun yerine yansıtıcı havuza yer verilmiştir. Yapı strüktür olarak problemlidir.

52 SIRA NO'LU PROJE

Küçük bir yapı olarak gibi görünmesine rağmen, bütün yapı adası inşaat haline dönüştürülmüştür. Açık meydan yerine teras oluşması, Cemevi olarak sembolleşmesi gereken binanın birçok fonksiyon ile birlikte abartılı bir büyüklüğe ulaşmış olması olumsuz bulunmuştur. Havalandırma ve güneşiği ile ilgili çözüm bulunmamaktadır.

55 SIRA NO'LU PROJE

Cemevi'nin üst kotta çözülmesi ve direk girişinin olmaması sorunlu bulunmuştur. Kullanılmayan boş alanlar mevcuttur. Cemevi olarak önerilen yapı ifadesi yetersizdir.

3. Eleme

11 SIRA NO'LU PROJE

Doğudaki açık alan tamamen inşa edilmiştir. Burada çok büyük bir yapı bulunmaktadır. Şartnamede talep edilmemiş olan kız yurduna yer verilmesi uygun bulunmamıştır. Projenin plan organizasyonu başarılı ve rasyonel bir planlamaya sahiptir. Ancak yapı yoğunluğu fazla bulunmuştur. Meydan evi ve kurban kesim yeri arasındaki ilişki iyi korunmamıştır. Kurban kesim yeri önemsenmemiştir.

35 SIRA NO'LU PROJE

İşlevlerin 3 ayrı kütlede çözümlenmesi olumlu bulunmuştur. Doğu ve güneydeki alanların bahçe olarak kullanılması olumludur. Ancak mimari dilin sorunlu olduğu ve mimari dili açısından yapının ne olduğuna dair bir anlam taşımadığı söylenebilir.

36 SIRA NO'LU PROJE

Proje, kesit düzleminde net işlevsel ayrımı, kurgusal organizasyonu açısından olumludur; ancak alt kotlardaki doğal aydınlatma sorunu, platformun abartılı yüksekliği ve taşıyıcı sistemi eleştirilerek elenmiştir.

38 SIRA NO'LU PROJE

Mevcut iskeleti korumasa da yerine önerdiği kütle kompozisyonu ölçek açısından olumludur. Rasyonel plan kurgusunda topoğrafyanın kotları ve işlevler arası ilişkiler çözümü çözümü olumlu karşılansa da Cem Meydanı ritüellere uyum sağlayamadığı için eleştirilmiştir; dikdörtgen Cem Meydanı, mikro-kozmik kavram açısından dini işleve uygun bulunmamıştır.

42 SIRA NO'LU PROJE

Arazi kullanımında net bir işlevsel ayrılma ve rasyonel plan olumlu bulunsa da topoğrafya -kütle arasındaki ilişki olgunlaştırılmadığı ve masif çözüm önerisi nedeniyle eleştirilmiştir. Arazi ile kitlelerin ilişkileri çözümsüz ve arsayı kaplayan yoğun yapılaşma nedeniyle olumsuz bulunmuştur.

49 SIRA NO'LU PROJE

Meydan evinin etrafındaki dar koridor ve girişler mekanın kullanımını zorlaştırmaktadır. Ancak bu mekana hizmet eden işlevlerin gruplanması başarılıdır. Mekanlara ulaşımında karışıklıklar bulunmakta ve fazla giriş bulunması oryantasyonu güçleştirmektedir. Vaziyet planında dinamik bir çözümden söz edilebilse de, planların yeterince geliştirilmediği görülmektedir. Mekanların dışarıya açılması oldukça kısıtlı bulunmuştur.

4. Eleme

18 SIRA NO'LU PROJE

Gridal sistem ve önerilen çatı strüktürü ile ölçek açısından kontrollü bir kütle kompozisyonu kurgulanması olumlu karşılanırsa da, kütlede vaat ettiği insan ölçeği ile olumlu ilişkiye özellikle Batı cephesinde ulaşamaması; yine strüktürden iç mekanda kaynaklanan ölçek sorunları, plan organizasyonundaki çözümsüzlükler nedeniyle eleştirilmiştir. Gridal sistemin tekrarı tüm fonksiyonların anlatımı olamamaktadır.

32 SIRA NO'LU PROJE

Kütle ve mekan organizasyonundaki net çözüm, malzeme seçimi, kesitlerdeki net öneriler, doğal havalandırma ve aydınlatma önerileri olumludur; ancak Terasta kurgulanan kamusal mekan ile Cem Evi ilişkilerinin dolaylı olması, Cem Evi işlevlerinin çözümündeki aksamlar, doğal ışık alamayan mekanlar, saçağın abartılı ölçeği eleştirilerek elenmiştir.

39 SIRA NO'LU PROJE

Çevre ile uyumlu bir ilişki kurması, net ve sakin bir mimarisine karşın, Cemevi'nin yapısı okunamamaktadır. Konferans salonundaki açıklıklar da olumsuz bulunmuştur.

Ödül Grubu

1 SIRA NO'LU PROJE – 1. Ödül

Mevcut yapı strüktürünün kısmen kullanılmış olması olumlu bulunmuştur. Açık, yarı-açık ve kapalı mekân kurgusu başarılıdır. Topoğrafya ile kurduğu ilişki olumludur. İçeride oluşturulan avlunun kuzey rüzgârına karşı korunaklı olması olumludur. Kültür ve ibadet işlevlerinin net bir şekilde ayrılması ve Cemevi mekânının vurgulanması başarılıdır. Aşevi'nin iç mekân ve dış mekân kullanımına olanak veren kurgusu beğenilmiştir. Farklı kullanımların avlularının ayrıştırılmış olmasına rağmen mekânsal bütünlüğün sağlanabilmiş olması başarılı bulunmuştur. Abartısız kitlelere rağmen simgesel bir kutsal mekâna ulaşılması başarılıdır. Cemevi'nin külliye'nin bütünlüğünün bir parçası olmasına rağmen görünür olması olumludur.

15 SIRA NO'LU PROJE – 2. Ödül

Kentsel ölçekten başlayarak en ayrıntılı mekânsal okumayı ve mekânsal analizi yapıyor olması ve araştırma aşamaları jüri tarafından beğenilmiştir. Mevcut yapıyı yıktığına değecek yeni bir mekân oluşturması başarılıdır. Bu mekânın kamusalılığı olumludur. Önerilen yeni durum deniz manzarası ile ilişkilenebilir de kendi içinde yarattığı avluya dönmesi olumludur. Cemevi'nde aranan kutsallık duygusuna en doğru karşılığı veren projelerden birisidir. İşlevler arası ilişkiler çok iyi çözülmüştür. Açık

otopark alanları gerek yapı alanında gerek karşı parselde önerilmiştir. Ancak buna rağmen yarışma şartnamesinde açıkça belirtilen, imar planının gerektirdiği otopark alanlarının projede karşılanmaması eleştirilmiştir. İhtiyaç programında istenen 3 konferans salonundan 1 tanesinin karşılanmadığı tespit edilmiştir. Cemevi iç mekânında yapılan kademelenme Alevi ibadetine uygun değildir. İç mekânlarda ışık ve doğal hava almayan mekânların bulunması eleştirilmiştir.

53 SIRA NO'LU PROJE – 3. Ödül

Yakın çevrenin ölçeğinin iyi etüt edilerek, projede içselleştirilmesi; bu kapsamda toplumsal bellek anlamında önemli rol oynamaktadır. Yapı plastiğinin tümünün bütünsel olarak bir dini yapı olarak algılanması ve bu yapının kuzey rüzgârını bertaraf etmesi olumludur. Cemevi'nin vurgulu konumu olumludur.

Cemevi iç mekân çözümü ve avlu girişleri çözümleri yetersizdir. Cemevi'ni anlatan görsellerde Cemevi ve Çayevi ibarelerinin eşdeğer olarak yazılması küçük bir ayrıntı olsa dahi olumsuz olarak görülmüştür.

6 SIRA NO'LU PROJE – Eşdeğer Mansiyon

Kültür ve ibadet işlevini hem plan ve kesit düzleminde hem de görsel olarak birbirlerinden kuşkuyla gerek olmadan ayırması olumlu bulunmuştur. Bu işlevler arasında yaratılan dış mekân projenin olumlu yanlarından birisidir. Ancak bu avlunun kuzey rüzgârına açıklığı eleştirilmiştir.

İdare, misafirhane ve kültür fonksiyonlarının bulunduğu blok Cemevi kütlesi ile yarışmaktadır, bu sorunlu görülmüştür. Konferans salonlarının girişleri sorunlu bulunmuştur. Meydanevi'ne giriş yeterince geliştirilmemiştir.

8 SIRA NO'LU PROJE – Eşdeğer Mansiyon

Kullanılan mevcut inşaatın bir kısmının yıkılarak yeni yapılacak yapıya bir kaide haline getirilmesi olumlu bulunmuştur. Bu kaidenin de üzerine kutsal yapının konumlanması ve eski yapı kitlesi ile ilişki olumludur. Topoğrafya ile uyumlu tasarım ve rasyonel plan organizasyonu olumludur.

Yapı adasının neredeyse tümü inşaat alanına dönüşmesi eleştirilmiştir. İhtiyaç programında istenen 1 küçük salonun bulunmadığı görülmüştür. Kuzey rüzgârına karşı bir çözüm geliştirilmemiştir.

17 SIRA NO'LU PROJE – Eşdeğer Mansiyon

Mevcut binanın grid sisteminin rasyonel bir planlamayla kullanılarak mevcut yapı kitlesinin daha parçalı ve içinde bulunduğu çevre ile uyumlu hale getirilmesi beğenilmiştir. İç mekân organizasyonunda işlevsel çözümlerin net olarak kurgulandığı izlenmiştir.

Yapı imgesi yarışmanın aradığı kutsal kimlikle ilgili öneri sunamamaktadır. En alt katta konumlanan cenaze alanının işlevlendirilmesinde sıkıntılar görülmüştür.

46 SIRA NO'LU PROJE – Eşdeğer Mansiyon

Kırın kente taşınması fikri üzerine kurgulanan temel planlama olumlu bulunmuştur. Yarışma için gelen öneriler arasında doğal peyzaj kullanımı en başarılı önerilerden biridir. İşlevlerin çok net olarak ayrılması ve bunun sonucu yalnızlaşan Cemevi'nin kutsallığına uygun bir şekilde doğada gizlenmesi beğenilmiştir. Cemevi'nin Alevi inanç mekânı geleneğine de referans veren gizli girişi olumlu karşılanmış bununla birlikte girişin yollardan bağımsız, tanımsız ve kimi yerde çözülmemiş tasarımı eleştirilmiştir.

Kutsal mekân dışındaki işlevleri barındıran ana kütlelin tektonikliği olumlu bulunsa da fazla iri olduğu düşünülmüştür. Bu iri kitlenin Cemevi Meydanı ile bağlantısında sorunlar gözlemlenmiştir. Cemevi Meydanı'nın iç mekân çözümlerinde sorunlar gözlenmiştir.

48 SIRA NO'LU PROJE – Eşdeğer Mansiyon

Kitle kompozisyonu sakin ve olumludur. Topoğrafya ile kurduğu ilişki çerçevesinde işlevlere farklı kotlardan girilmesi ve olumludur. Farklı kotlardan birbirine akan küçük mekânlar olumludur. Cemevi Meydanı'nın iriliği eleştirilmiştir. İyi bir Akdeniz Mimarisi imgesi oluşturmasına rağmen bu imgenin bir kutsal yapıya uygunluğu sorgulanmıştır. Meydanevi kitlesi dış mekân algısı gereğinden iridir; iç mekânı gereğinden büyük bulunmuştur ve çözümleri yeterince geliştirilmemiştir.

1. Ödül için Jüri Tavsiyeleri

Otopark girişinin virajdan yapılmaması.

Doğu yönünde 131,90 kotundaki girişin yeniden düzenlenerek Cemevi avlusunun aynı zamanda cenaze töreni avlusu olarak kullanılmasının sağlanması ve destek işlevlerle (morg yıkama bekleme) gereken ilişkinin kurulması.

Meydanevi girişi ve girişe bağlı olarak post makamının yeniden ele alınması. Meydanevi ile Dede Odası ilişkisinin giriş ve ayakkabılıklar da gözetilerek iyileştirilmesi.

124 ve 131 kotlarındaki asansör kovalarının gözden geçirilmesi.

Engelli erişiminin sağlanması.

Batı ve Güney ışıklarına karşı önlem alınması.

Gündüz ve gece kullanımlarındaki güvenlik senaryosunun oluşturulması.

Meydanevi'nde 45 derece dönerek yapıyı saran duvarların artikülasyonunun gözden geçirilmesi.

Mevcut strüktürün kısmen kullanılmış olması olumlu olmakla beraber, otopark kullanımını verimsiz kıldığı için bu konunun yeniden gözden geçirilmesi.

Meydanevi iç mekânındaki kutsal etkinin geliştirilmesi.

Batı girişinden doğrudan Cemevi'ne ve Kültür Merkezi'ne inen ve çıkan rampalarla giriş ve çıkışın sağlanması.

Konferans salonları ve otopark öncelikli olmak üzere mekânların doğal havalandırma ve aydınlatmalarının sağlanmaya çalışılması tavsiye edilmektedir.

Yarışmalar yönetmeliğinin 31. maddesi uyarınca, yarışmacıdan yukarıda ayrıntılı olarak tanımlanan düzenlemeleri yaparak, en geç 14 Ağustos 2015 tarihine kadar raportörlük adresine basılı ve dijital olarak teslim etmesi beklenmektedir.